

A WuKának aktív és passzív résztvevői lesznek. Az előbbieket lesznek jogosultak a bázisrekordokkal való gyarapításra, az utóbbiak a rekordok lehívásával lesznek a bázis „hasznélvezői”.

A vállalkozás költségeit a részt vevő könyvtáraknak kell viselniük, ami – különösen a bejáratódás után – valójában megtakarításokat jelent majd. Tekintettel arra, hogy a WuKa létrejött a lengyel könyvtárügy rangemelését is jelenti, a résztvevők szívesen veszik az állami, alapítványi és szponzori támogatási szándékok bejelentését.

Minél előbb létre kell hozni a WuKa irányító grémiumát, hogy megszülessenek a részletes szabályok, és az érdekelt munkatársak betanításának programjai. Ugyanennek a grémiumnak kell megoldania azt a problémát is, hogy miként lehet a

VTLS rendszerre kimunkált programot olyanná alakítani, hogy a meghatározott paraméterek sérelme nélkül más rendszereket alkalmazó könyvtárak is bekapcsolódhassanak a WuKa munkálataiba. Főként a Horizon és az Innopac rendszerek alkalmazói szeretnék, ha számukra is megnyílnék a WuKához való csatlakozás lehetősége. Ez mindenestre igényes feladat, s bár megoldására nagyok az elszánások, mégis: majd meglátjuk, mire jutnak.

/DOBRYŃSKA-LANKOSZ, E.–PADZIŃSKI, A.: Stan prac nad projektem utworzenia Wspólnego Katalogu Bibliotek Naukowych (WuKa). = Bibliotekarz, 4. sz. 1998. p. 5–9./

(Futala Tibor)

Könyvtáros reflexió a lengyel tudományos-műszaki információs törvénytervezetről

A TMT 1998. évi 2. száma (p. 85–86.) szemle-cikkben ismertette azt a lengyel törvénytervezetet, amely a nyilvánosan hozzáférhető tudományos-műszaki információkészletekről és az információs tevékenységről szól. Tájékoztat az előkészítés eseményeiről, a tervezett szabályozási elvekről, illetve a majdani alapjogszabály tartalmáról és szerkezetéről. Időközben a lengyel szaksajtó közlé is tette a szóban forgó alapjogszabály tervezetének teljes szövegét (vö. *Praktyka i teoria informacji naukowej i technicznej*, 1997. 1–2. sz.), amely kvadrál a szemle-cikkben leírtakkal, így újlag nem kell vele foglalkozni.

A könyvtáros szerző kapcsolatos ellenvetései az európai integráció és a külföldi segélyezés kérdéseivel foglalkozó tanács meghatalmazottjának a lengyel kulturális és művészetügyi miniszterhez 1995-ben írt levélbeli állásfoglalásából indulnak ki. Nevezetesen a következőkből: „Az európai jogszabályozások aláhúzzák annak szükségességét, hogy olyan korszerű könyvtárakat kell létrehozni, amelyek Európa gazdasági, társadalmi és kulturális életét a globális információs és telekommunikációs infrastruktúra integráns elemeként segítik elő. Egyszersmind azt is ajánlják, hogy a dokumentumgyűjteményként értelmezett könyvtárakról (collection-based library) át kell térni a széles értelemben vett, hozzáférést nyújtó könyvtárak (access-based library) koncepciójára.”

Európa nyugati felében nem egy-egy államban, hanem az EU egészében a fentieknek megfelelően egységes könyvtári-információs rendszerek jönnek létre.

Mivel az elégtelenre sikeredett könyvtári törvény (vö. TMT, 1998. 3–4. sz. p. 151–152.) a könyvtárosság problémáinak legfeljebb kisebb részére talált megoldást, nagy szükség volna a tudományos és szakkönyvtári szféra törvényi szabályozására. Ámde nem a tudományos-műszaki tájékoztatási törvénytervezet szerintire, amely ráadásul átveszi a könyvtári törvény „országos könyvtári rendszer” fogalmát. Így groteszk módon éppen az a tudományos-szakkönyvtári szféra esik ki a jogszabályozás látóköréből, amelyet a könyvtári törvény meghatározta rendszer kizár, vagy csak ímmel-ámmal és dehonesztáló megkötésekkel vállal.

„Csupán a remény marad meg, hogy ebben az ügyben még valami jó is történik, hogy gyümölcsöző együttműködés alakul ki az érdekelt [könyvtáros, levéltáros és muzeológus] személyiségek között, úgyhogy ez esetben majd valóban korszerű normatív dokumentum jön létre, olyan dokumentum, amelyre nagy szükség van” – fejezi be mondanivalóját a referált szerző.

/HOWORKA, B.: O projekcie ustawy, ważnej dla bibliotekarzy. = Bibliotekarz, 4. sz. 1998. p. 15–18./

(Futala Tibor)